

DOMSTOLENS DOM
av den 14 juli 1971*

I mål 40/70

har Tribunal d'arrondissement (chambre correctionnelle) i Luxemburg till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Ministère public luxembourgeois

och

Madeleine Müller, änka efter J.P. Hein

Alphonse Hein

Eugène Hein

André Hein

Begäran avser tolkningen av EEG-fördragets konkurrensregler med hänsyn till anläggandet av en flodhamn.

DOMSTOLEN

sammansatt av R. Lecourt, ordförande, avdelningsordförandena A. M. Donner och A. Trabucchi (referent) samt domarna R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore och H. Kutscher,

generaladvokat: A. Dutheillet de Lamothe,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

* Rättegångsspråk: franska.

dom

DOMSKÄL

- 1 Genom dom av den 20 februari 1970, som inkom till domstolens kansli den 17 mars 1971, har Tribunal d'arrondissement (chambre correctionnelle) i Luxemburg enligt artikel 177 i EEG-fördraget begärt ett förhandsavgörande i två frågor avseende tolkningen av detta fördrag i förhållande till nationella lagar angående inrättandet och anläggandet av en flodhamn vid floden Mosel (hamnen i Mertert).
- 2 Den första frågan som har ställts är "om gemenskapsrätten på ifrågavarande område i allmänhet medför direkta rättigheter för enskilda som lyder under nationell lagstiftning, och i synnerhet om detta gäller de frågor som regleras i den luxemburgska lagen av den 22 juli 1963 om anläggande och drift av en flodhamn vid floden Mosel, ändrad genom lagen av den 26 juni 1968".
- 3 Om den första frågan besvaras jakande, ställs frågan "om och i vilken omfattning bestämmelserna i ovannämnda lagar är oförenliga antingen med EEG-fördragets ordalydelse och anda eller med bestämmelser i förordningar eller med andra skyldigheter som föreskrivs av de enligt fördraget behöriga organen.
- 4 Trots att frågorna är oklart formulerade framgår föremålet för begäran tydligt av syftet med hänskjutandet.
- 5 Den nationella domstolen har särskilt anfört att den, på grund av de fördelar och privilegier som lagen ger Société du port de Mertert, som har anförtratts driften av ifrågavarande hamn, samt den ogynnsamma konkurrensituation som följer av detta för andra företag som bedriver hamnverksamhet vid Mosel, hyser tvivel om dessa lagars överensstämmelse med gemenskapsrättens konkurrensregler.
- 6 Innan den nationella domstolen ådömer enskilda straff enligt artikel 2 i lagen av den 26 juni 1968 för överträdelse av de bestämmelser som begränsar hamnverksamheten för tredje man, har den ansett det vara nödvändigt att vända sig till domstolen för att få de tolkningsdata som gör att den kan avgöra frågan om senare nationella rättsreglers förenlighet med gemenskapsrättens konkurrensregler.
- 7 Även om domstolen vid tillämpningen av artikel 177 i fördraget inte är

behörig att avgöra, om en nationell bestämmelse är förenlig med gemenskapsrätten, kan den dock av lydelsen av de frågor som framställts av den nationella domstolen, och med hänsyn till de fakta som denna har anfört, sluta sig till de omständigheter som rör fördragets tolkning.

- 8 Det framgår av de upplysningar som har lämnats av Tribunal d'arrondissement i Luxemburg att frågorna rör tillämpningsområdet för artikel 90 i fördraget.
- 9 Artikel 90.1 innehåller ett allmänt förbud mot att medlemsstaterna beträffande offentliga företag och företag, som de beviljar särskilda eller exklusiva rättigheter, vidtar eller bibehåller åtgärder som strider mot reglerna i fördraget, i synnerhet reglerna i artiklarna 7 samt 85-94.
- 10 I artikel 90. 2 föreskrivs att företag som anförtrots att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse skall vara underkastade dessa regler, särskilt konkurrensreglerna, i den mån tillämpningen av dessa föreskrifter inte rättsligt eller i praktiken hindrar att de särskilda uppgifter som tilldelats dem fullgörs, dock med förbehållet att utvecklingen av handeln inte får påverkas i en omfattning som strider mot gemenskapens intresse.
- 11 Ett företag som åtnjuter vissa privilegier vid utövandet av den uppgift den anförtrots enligt lag samt för detta ändamål har nära förbindelser med det allmänna och som svarar för huvuddelen av flodtrafiken i den berörda staten, kan omfattas av artikel 90.2.
- 12 För att kunna besvara de frågor som ställts finns det alltså anledning att pröva, om artikel 90.2 kan skapa rättigheter för enskilda som de nationella domstolarna skall ta till vara.
- 13 Andra punkten i denna artikel ger inte uttryck för någon ovillkorlig regel.
- 14 Tillämpningen av denna bestämmelse innebär nämligen en bedömning av de krav som följer av dels den särskilda uppgift som anförtrots företagen i fråga, dels av tillvaratagandet av gemenskapens intresse.
- 15 Denna bedömning skall ske med utgångspunkt i målen för den allmänna ekonomiska politik som staterna för under kommissionens tillsyn.
- 16 Följaktligen och utan att det påverkar kommissionens utövande av sina befogenheter enligt artikel 90.3, kan punkt 2 i denna artikel inte på nuvaran-

de stadium skapa rättigheter för enskilda som de nationella domstolarna skall ta till vara.

Rättegångskostnader

De kostnader som har förorsaktats Luxemburgs regering och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

I målet har domstolen

beaktat rättegångshandlingarna,

hört referentens rapport,

hört de muntliga yttrandena från Luxemburgs regering och Europeiska gemenskapernas kommission,

hört generaladvokatens förslag till avgörande,

beaktat Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artiklarna 90 och 177 i detta,

beaktat protokollet om stadgan för Europeiska gemenskapens domstol, särskilt artikel 20 i denna, och

beaktat rättegångsreglerna för Europeiska gemenskapernas domstol.

Mot den bakgrunden och på ovan angivna grunder beslutar

DOMSTOLEN

- angående de frågor som genom dom av den 20 februari 1970 förts vidare av Tribunal d'arrondissement (chambre correctionnelle) i Luxemburg - följande dom:

Utan att det påverkar kommissionens utövande av sina befogenheter enligt artikel 90.3 i EEG-fördraget kan punkt 2 i denna artikel inte på nuvarande stadium skapa rättigheter för enskilda som de nationella domstolarna skall ta till vara.

Lecourt

Donner

Trabucchi

Monaco

Mertens de Wilmars

Pescatore

Kutscher

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 juli 1971.

R. Lecourt
Ordförande

A. Van Houtte
Justitiesekreterare